

Bilance nového vedení NK ČR po prvním roce svého působení a výhled aktivit na rok 2022

prezentace pro

kolegy a kolegyně z NK ČR

Národní knihovna ČR, Klementinum a CD Hostivař, 17. a 24. 5. 2022

Děkuji!!!

Lidé Národní knihovny

The image shows a highly decorative bookplate for a library. The central text is set within a blue, shield-shaped field. This field is framed by an elaborate, multi-layered border of gold leaf. The innermost border is a simple gold line. The next layer consists of intricate, symmetrical scrollwork and floral motifs. The outermost layer features larger, more complex designs, including what appear to be stylized acanthus leaves and circular medallions with spiral patterns. The entire piece is mounted on a dark wood surface, likely the cover of a book.

BIBLIOTHECA
NATIONALIS

NK ČR **je centrem systému knihoven**. V systému knihoven vykonává koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, výzkumné, standardizační, metodické a poradenské činnosti.

NK ČR (...) je knihovnou s **univerzálním knihovním fondem** doplněným specializovanými fondy, která **trvale uchovává** konzervační fond a historický fond. Národní knihovna ČR dále zajišťuje **rovný přístup** všem **k veřejným** knihovnickým a informačním **službám** a k dalším službám, které poskytuje.

Koncepce stabilizace a rozvoje
Národní knihovny ČR
2020 – 2023

**Koncepce rozvoje knihoven
v České republice na léta 2021–2027
s výhledem do roku 2030**

Knihovny – pilíře občanské společnosti,
vzdělanosti a kultury

**KONCEPCE ROZVOJE NÁRODNÍ KNIHOVNY ČR
NA LÉTA 2021 - 2026**

PROJEKT

výběrové řízení na místo generálního ředitele Národní knihovny České republiky,
státní příspěvkové organizace

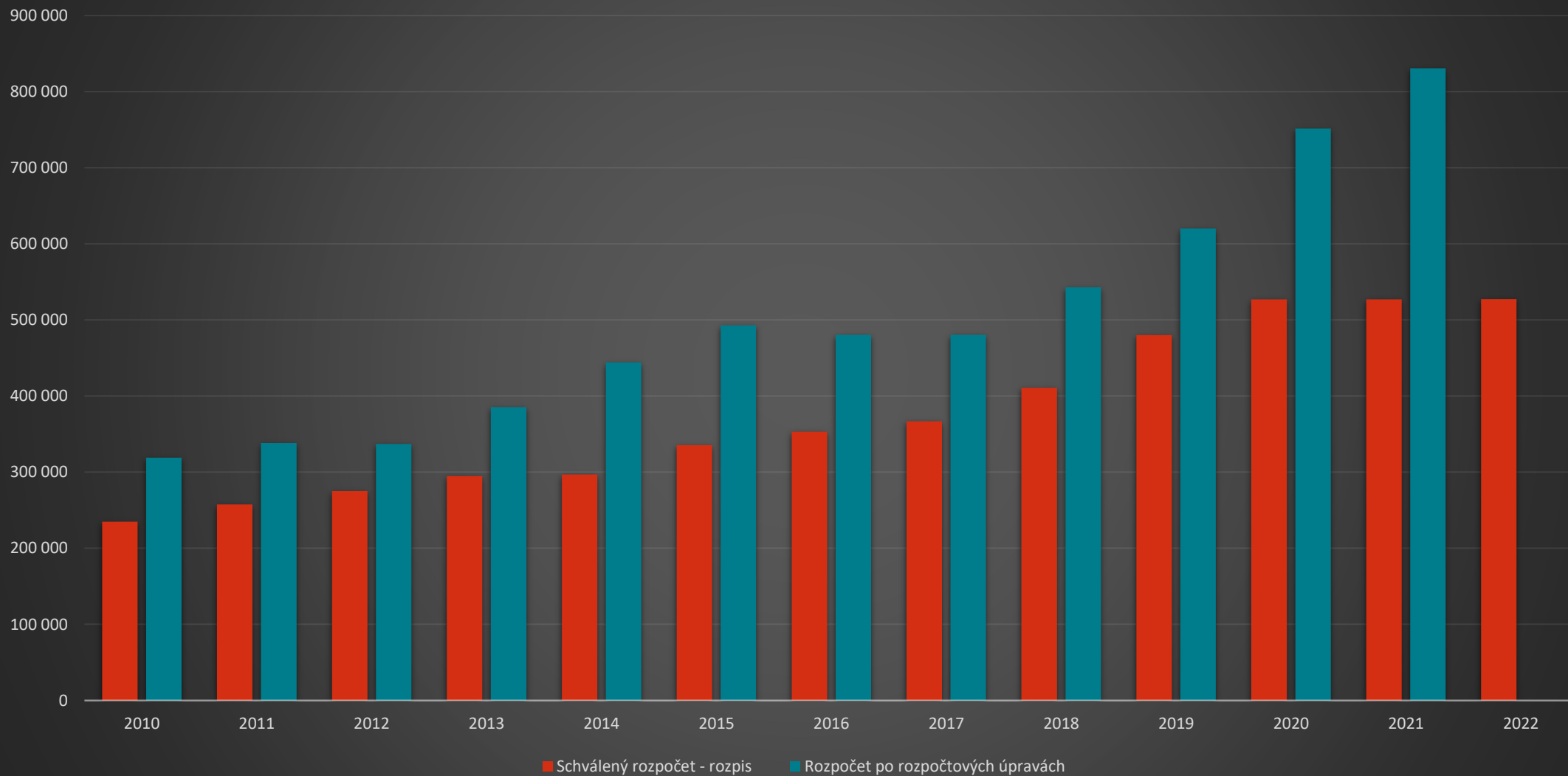
Mgr. Tomáš Foltýn

3. listopadu 2020

Financování NK ČR

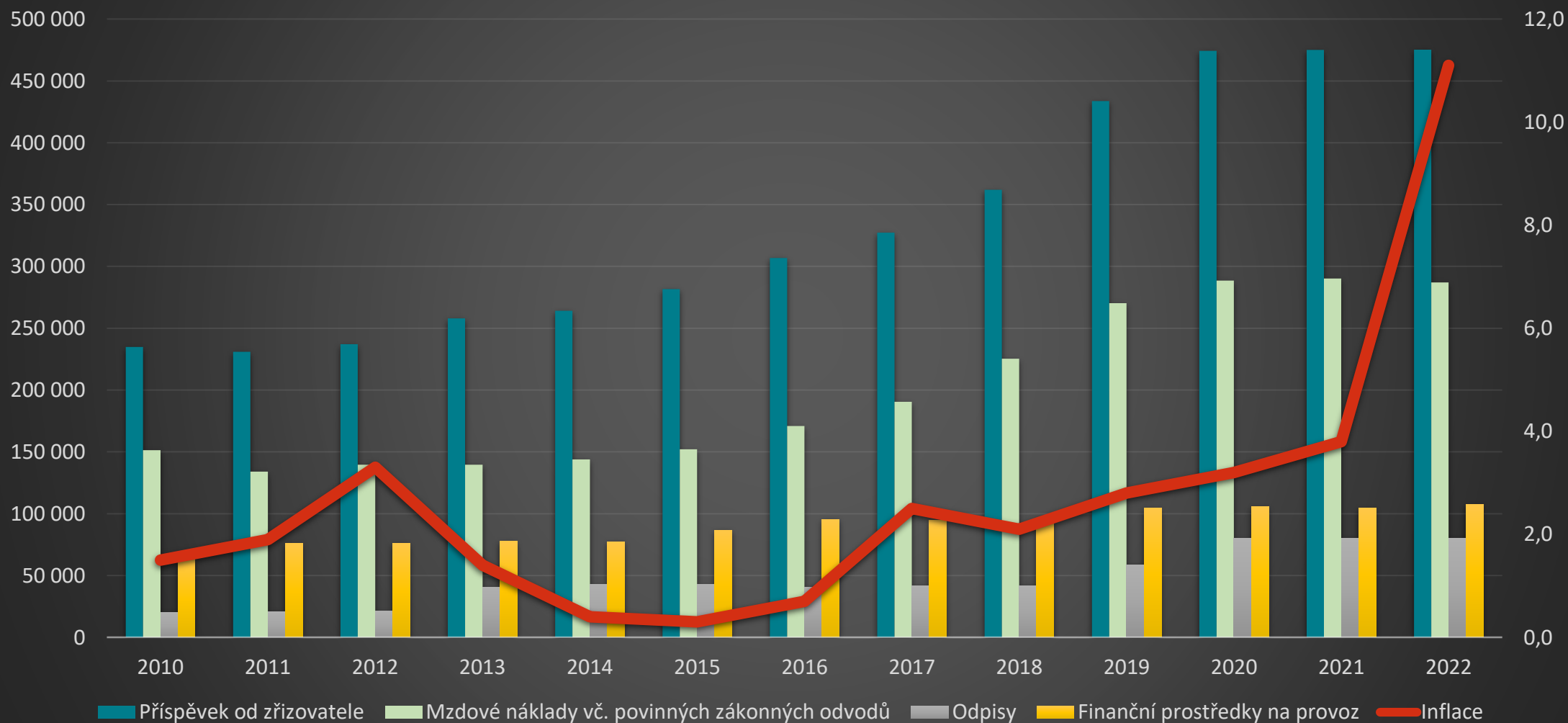
Vývoj rozpočtu v letech 2010 - 2022 v tis. Kč

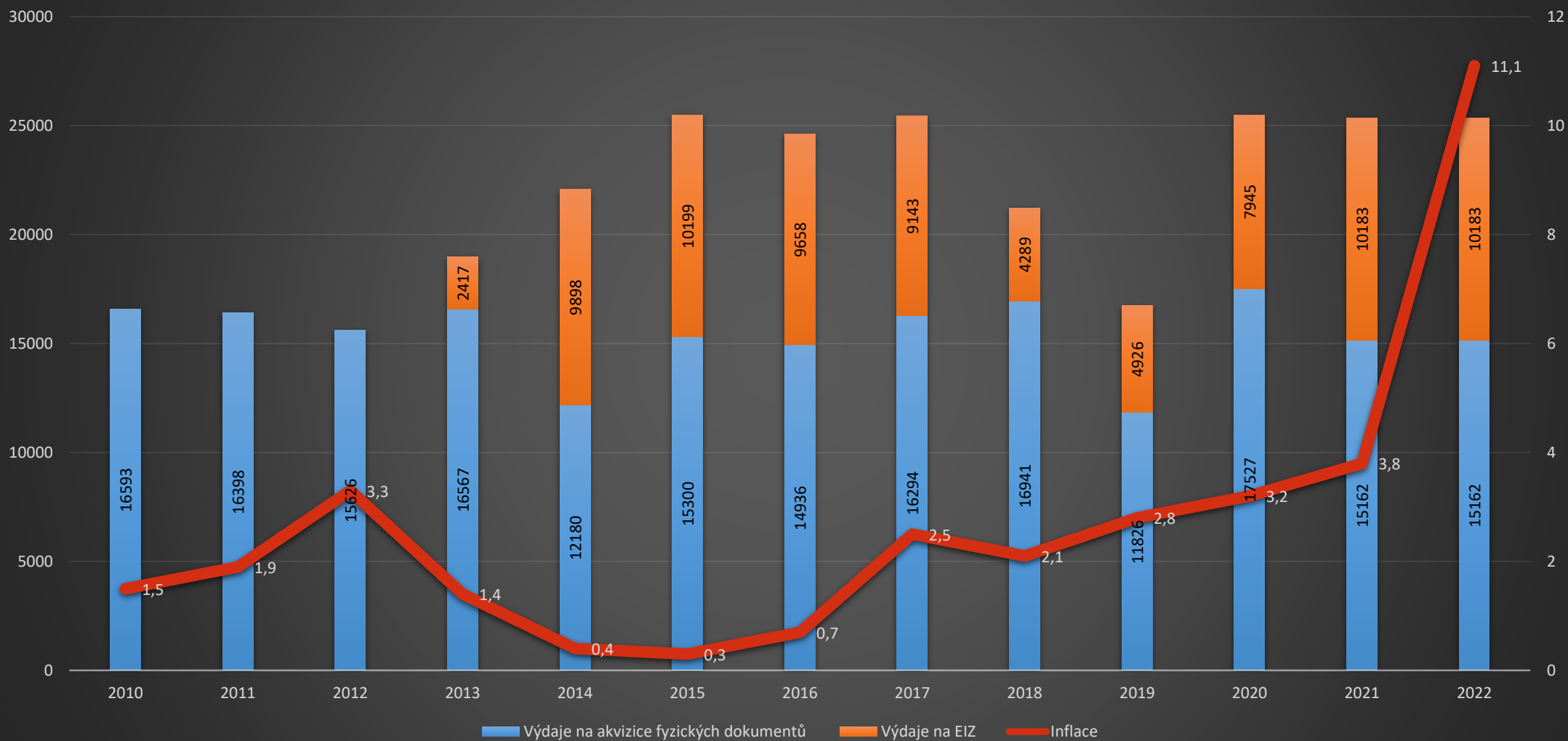
Financování NK ČR

Výdaje na provoz v letech 2010 - 2022 v tis. Kč

Financování NK ČR

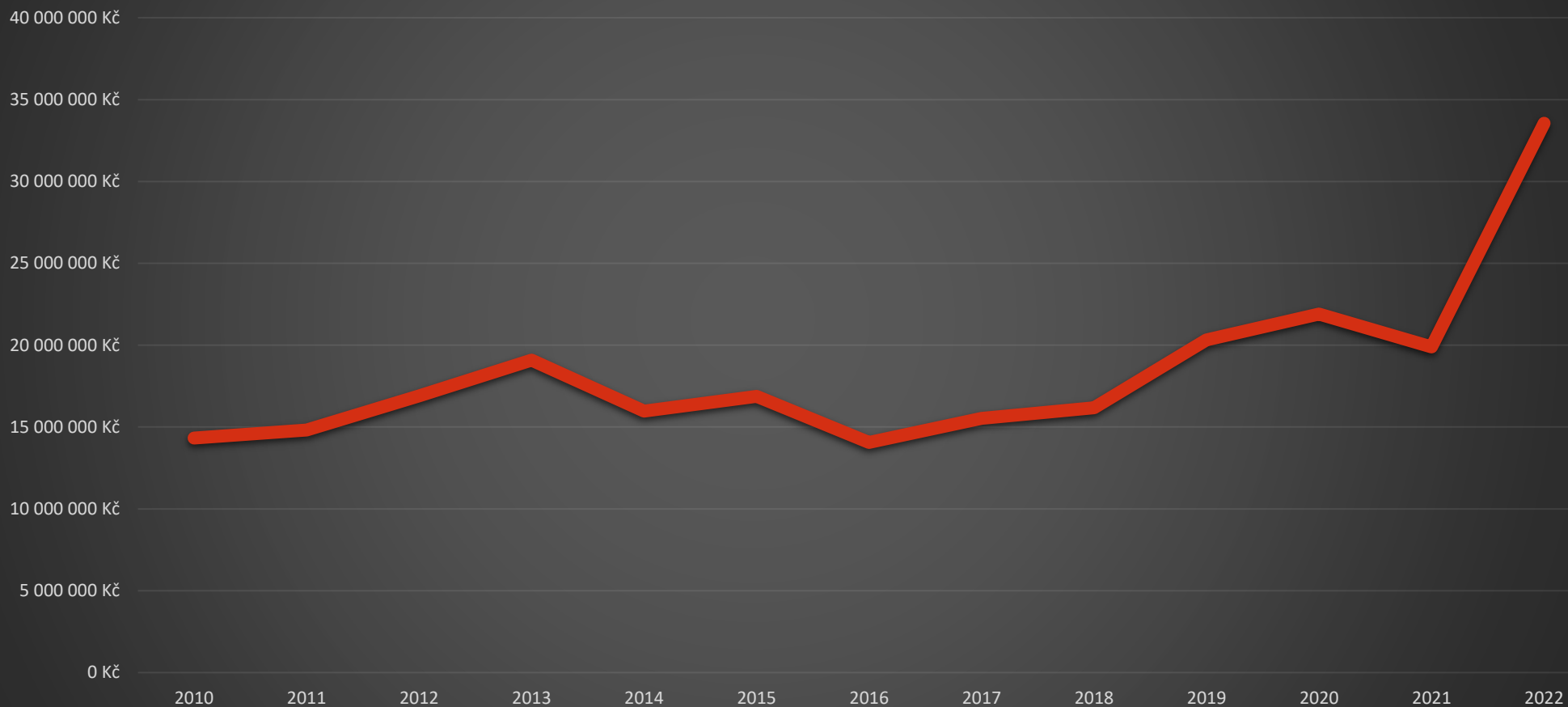
Výdaje na akvizice za roky 2010 - 2022 v tis. Kč

Financování NK ČR

Výdaje za energie v letech 2010 - 2022

Základní data roku 2021

7 575 000

- Národní knihovna ČR spravuje téměř 7 575 000 svazků.
- Nově se staráme o 73 327 knihovních jednotek.
- V průběhu roku naše prostory navštívilo 143 565 osob.
- Prostřednictvím výpůjček jsme uživatelům zpřístupnili více než 200 000 dokumentů.
- Našich služeb využívá téměř 17 000 registrovaných čtenářů a přes 18 500 000 uživatelů upotřebilo naše online služby.

Národní knihovna v číslech

20 000 000

- Uživatelé si zobrazili více než 20 mil. digitalizovaných stran.
- Do Souborného katalogu ČR přibylo 257 832 nových záznamů, ke konci roku tak tato významná databáze obsahovala 8 088 723 záznamů.
- Dokončili jsme stěhování téměř 4 000 000 svazků do zrekonstruovaných depozitářů v Praze–Hostivaři.
- Zrestaurovali jsme 19 historických svazků a 80 listin nedozírné historické hodnoty.
- Vyrobili jsme 10 478 ochranných obalů pro naše fondy.
- Hospodařili jsme s rozpočtem ve výši 716 835 000 Kč.

Naše služby

16 542

- Napříč knihovnou jsme zodpověděli 16 452 dotazů včetně otázky „Je slyšet trávu růst“.
- Pro knihovníky jsme pořádali 488 vzdělávacích akcí.
- Zavedli jsme mnoho nových služeb, mezi něž patřila biblioschránka, platební terminály nebo vzdálená registrace, které si ihned získaly přízeň čtenářů.
- Naše studovny navštívilo 63 395 zvědavých badatelů.

Propagace knihovny

3 937

- S partnerskými institucemi jsme připravili dvě mimořádné události – výstavy Lipnická bible a Kniha a závoj, jež vidělo 3 937 návštěvníků.
- Prostřednictvím profilu na profesní síti LinkedIn jsme rozšířili spektrum komunikačních kanálů.
- Na profilech NK ČR jsme získali 12 000 nových sledujících.
- V průběhu roku jsme vydali 10 odborných publikací v celkovém nákladu 15 000 výtisků.

Věda, výzkum a projektová činnost

40

- Dosáhli jsme 40 uznaných výsledků výzkumu, z nichž 6 má statut excelentních výstupů.
- Národní knihovna ČR řeší 10 oblastí institucionálního výzkumu a 9 samostatných výzkumných projektů.
- Na jejich realizaci se podílí 60 špičkových odborníků.
- Úspěšně jsme realizovali 14 projektů financovaných z dotačních mechanismů VISK.
- Jsme členy 19 mezinárodních a 6 národních organizací. V řadě z nich sehráváme klíčovou roli.

Digitální data

1 159 %

- Návštěvnost Národní digitální knihovny vzrostla za poslední dva roky o více než 3 300 000 návštěv, což je nárůst o 1 159 %.
- Spustili jsme v řadě již 4. verzi digitální knihovny Manuscriptorium obohacenou o badatelské prostředí, které dává rukopisům nový rozměr.
- V rámci webového archivu jsme do konce roku 2021 uložili 409 TB dat, dokladů obsahu domény .cz.
- Za mimořádné počiny ve zpřístupnění digitálního obsahu v době covidové pandemie jsme obdrželi výroční cenu Ministerstva kultury ČR.

Další vybrané činnosti z roku 2021

- Strategie rozvoje ochrany knihovních fondů v Národní knihovně České republiky 2021-2023 s přesahem do knihoven v celé České republice.
- Zpřístupnění databází NK ČR pod licencí CC0 - Česká národní bibliografie (ČNB), Národní autority NK ČR (AUT) a Centrální adresář knihoven a informačních institucí v ČR (ADR).
- Komplexní analýza ALEPH.
- Stanovení vnitřní strategie digitalizace knihovních fondů na úrovni NK ČR na léta 2021 - 2023 (a propojení této strategie na plány MZK Brno).

Další vybrané činnosti z roku 2021

- Analýza „Stav a perspektivy digitalizační linky Národní digitální knihovny a LTP úložiště NK ČR.“
- Překlenut masivní kybernetický útok na NK ČR.
- Pokrytí veškerých bankovních služeb jednou bankovní institucí a návazné spuštění platebních terminálů a platebních bran v NK ČR.
- Revize, aktualizace či vytvoření celé řady vnitřních dokumentů (Vnitřní kontrolní systém, úprava Směrnice o zadávání veřejných zakázek, Organizační řád NK ČR, Spisový a skartační řád, úprava Knihovního řádu NK ČR atd.)

Cenu

Knihovna roku 2021

v kategorii
„významný počin v oblasti poskytování veřejných
knihovnických a informačních služeb“

uděluji

Národní knihovně České republiky

za zpřístupnění digitálních knihoven v době pandemie
COVID-19 jako nenahraditelného zdroje pro oblasti
vzdělávání a výzkumu

ministr kultury

v Praze dne 14. 10. 2021

Klíčové úkoly

a

plán práce

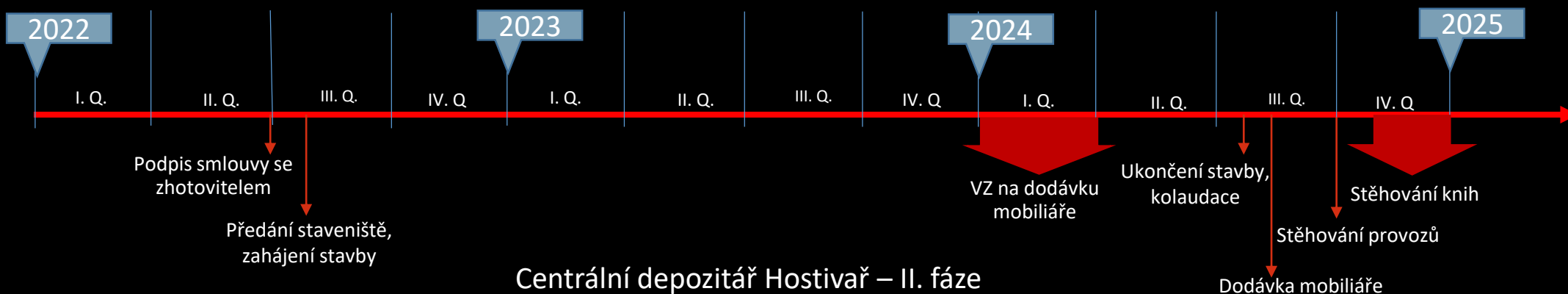
Národní knihovny České republiky
na rok 2022

Návrh

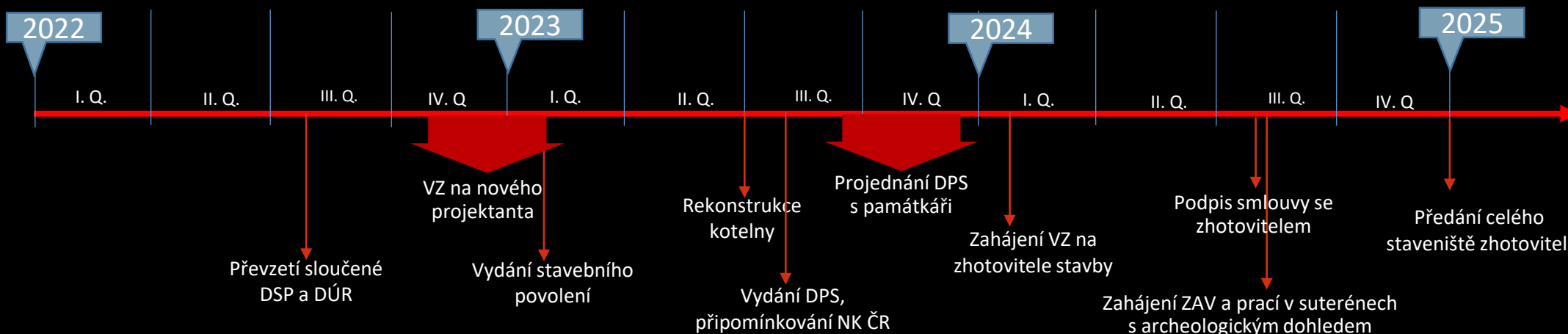
Leden 2022

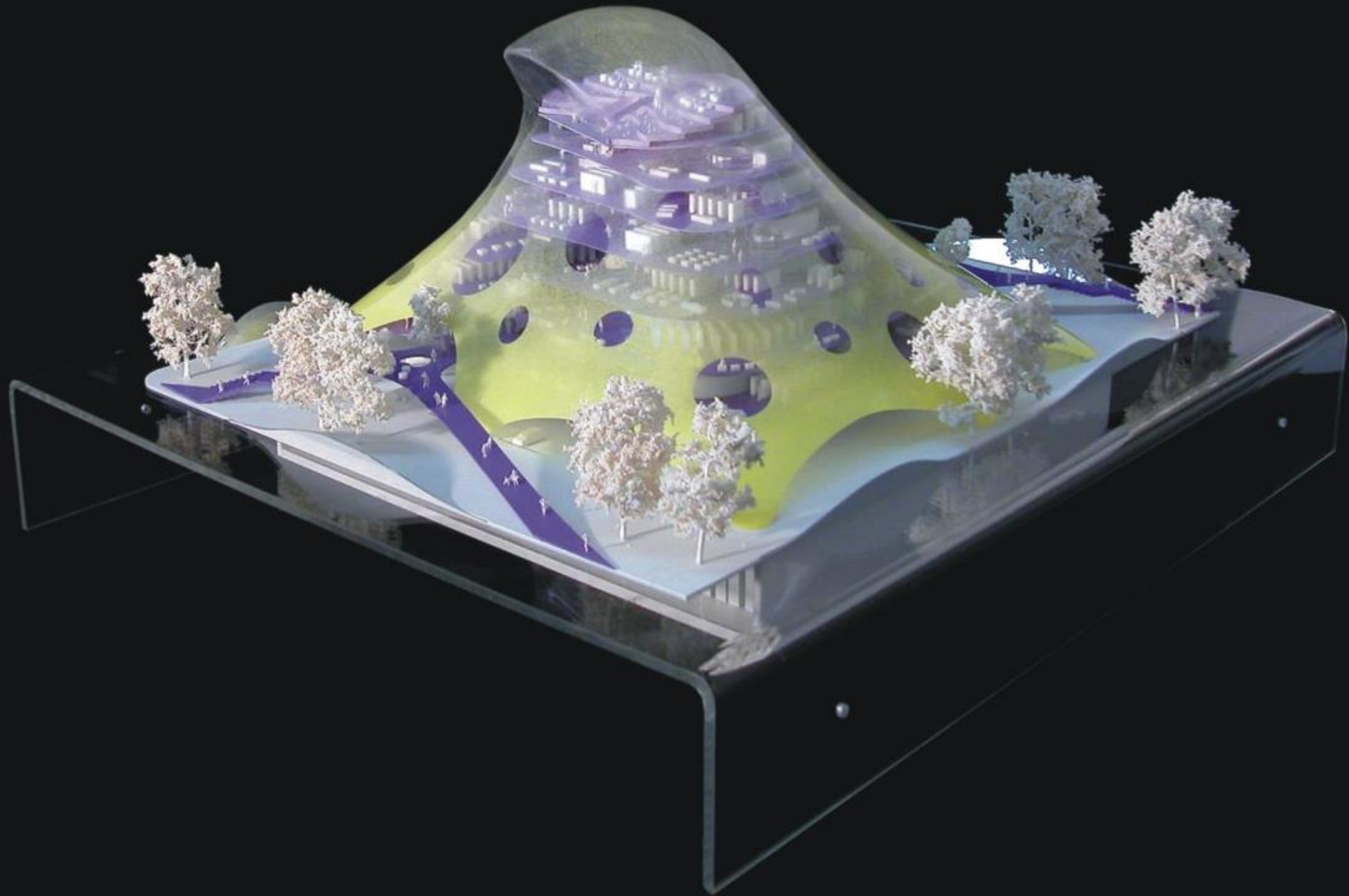

Investiční akce

Klementinum

Je třeba vystavět ideový koncept nové budovy NK ČR, nalézt pro ní vhodný prostor a finance.

Chcete se na tomto projektu podílet? Mail „TÝM NOVOSTAVBA“ to
@hanus.hemola

Další vybrané činnosti na rok 2022

- Rozhodnutí o vstupu/odmítnutí projektu CARDS zaměřeného na modernizaci knihovních systémů.
- Zpracovat vnitřní analýzy fungování vybraných odborných pracovišť.
- Zkvalitňování služeb a uživatelského prostředí ekonomického systému K2 včetně kroků ke snížení byrokratizace vnitřních procesů (v návaznosti na vytvářenou interní certifikační autoritu).
- Aktualizace redislokační politiky využití prostor NK ČR.

Další vybrané činnosti na rok 2022

- Spuštění služby BankID a otevření přízemí Klementina uživatelům knihovny.
- Vytvoření nového webu NK ČR.
- Příprava hodnotných výzkumných záměrů do připravovaného programu NAKI III a projektů do Národního plánu obnovy a úspěšně dokončit aktuální končící výzkumné aktivity.
- Strategie prohlídkové trasy Klementinem.

Lidé Národní knihovny

Vedení Národní knihovny ČR

Generální ředitel

Mgr. Tomáš Foltýn - CV

Náměstkové

Mgr. Lenka Maixnerová - CV
Knihovní fondy a služby

Bc. Petra Burdová - CV
Digitalizace a technologie

Ing. Daniela Blažková - CV
Ekonomika a provoz

Mgr. Adolf Knoll - CV
Věda, výzkum a mezinárodní vztahy

Ředitelé samostatných útvarů

PhDr. Vít Richter - CV
Knihovnický institut

PhDr. Lukáš Babka - CV
Slovanská knihovna

Mgr. Tomáš Klimek, Ph.D. - CV
Historické a hudební fondy

Mgr. Martina Košanová
Komunikace a vztahy s veřejností

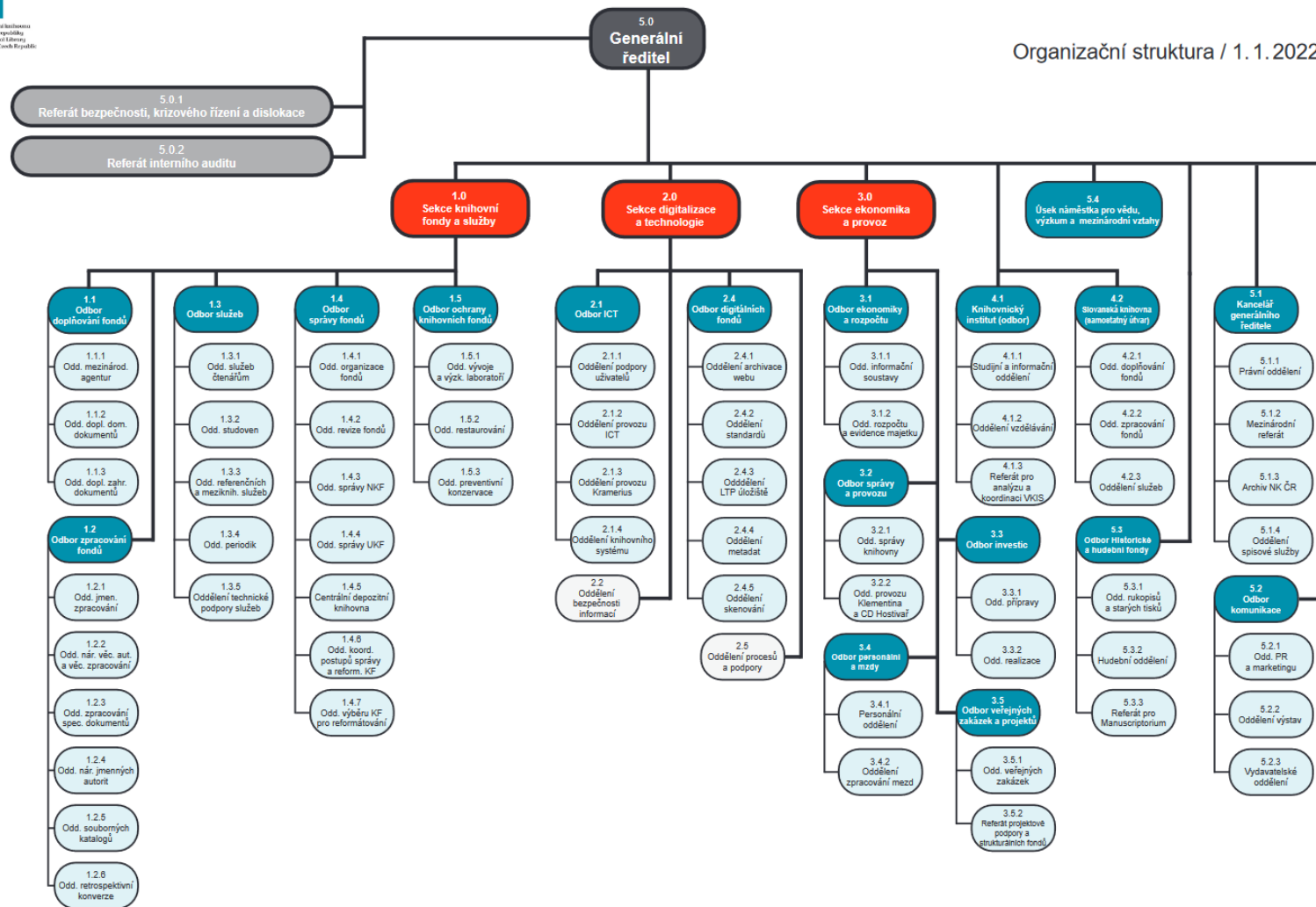

Základní informace o NK ČR

Národní knihovna
Centrum mezinárodní
knihovnictví
National Library
of the Czech Republic

Organizační struktura / 1. 1. 2022

Podpora a rozvoj systému knihoven v ČR

- klíčové poslání zejména (ale ne výhradně) Knihovnického institutu
 - spolupráce s profesními organizacemi a spolky, například SKIPem, SDRUKem, AMG apod.
 - realizace a pokračování úspěšných projektů – Bookstart, Týden knihoven atd.
- vyjednávání s kolektivními správci autorských práv ve věci úhrady odměn za užití autorských děl a dalších legislativních procesech
- mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven a „jejich zřizovatelů“

NK ČR bude nadále podporovat celou síť knihoven a posilovat jejich postavení (nejen) u jejich zřizovatelů.

Pilíř ochrany národního kulturního dědictví

- NK ČR zajišťuje komplexní ochranu a péči o fyzický stav a zachování tradičních knihovních fondů nejen pro své fondy, ale i pro sbírky dalších institucí
- restaurování a konzervace knihovních fondů
- realizace řady preventivních opatření haváriím či životním pohromám
- odborná školení dalším institucím
- průzkum fyzického stavu fondů, odkyselování knihovních fondů, výroba ochranných obalů

NK ČR je knihovnou s „konzervační“ funkcí = knihovnou poslední záchrany. Jejím posláním je uchovat bohemikální knižní dědictví pro budoucí generace.

Prostor pro otevřené služby

- NK ČR musí poskytovat služby ve fyzické i digitální podobě
 - modernizace studoven
 - služby s přidanou hodnotou
 - podpora služeb vzdálenou cestou = vzdálená registrace, propojení na BankID, platební terminály
- výstavní činnost NK ČR - prezentace aktivit NK ČR a šířeji i knihovnictví (i ve virtuálním prostoru)
- náležitá prezentace prostor Klementina včetně modernizace prohlídkové trasy
- vymýšlení neotřelých služeb a jejich zakotvení do prostoru knihovny včetně zpřístupnění dosud nepřístupného obsahu (mapy, plakáty apod.) za vytěžení jejich možností v digitální podobě

Počet fyzických uživatelů NK ČR průběžně klesá, stejně jako počet požadavků na fyzické služby. V případě digitálních služeb platí pravý opak. Je třeba definovat nové služby a nové postupy jejich prezentace a tím motivovat nové cílové skupiny našich uživatelů, aby měli o NK ČR zájem.

Centrum digitalizace, dlouhodobého uložení a zpřístupnění digitálního obsahu

- Manuscriptorium, Národní digitální knihovna, Webarchiv patří mezi stále silné značky NK ČR
- strategická role NK ČR z hlediska tvorby standardů, metodologie, přípravy národních strategií
- příprava API rozhraní, exportních nástrojů a formátů pro pokročilou práci s daty
- příprava jednoznačné politiky směrem k trvalému uchování digitálního obsahu
- podpora dalších projektů digitalizace „s přesahem“
- pokračování mimořádných režimů zpřístupnění digitálního obsahu (DNNT) – nutno hledat nejen řešení akceptovatelné pro všechny zastoupené strany, ale také jisté a dlouhodobé financování

Je třeba kontinuálně pracovat na financování, páteřní infrastruktuře, personálním zajištění, standardizaci a dalších „běžných“ agendách podpory těchto projektů.

Místo závěru = poděkování už proběhlo...

Národní knihovna ČR = Knihovna

Komunita = jsme tu pro Vás, ale zároveň s Vámi

Kooperace = chceme spolupracovat

Kontinuita = tradice, vzácné fondy, odborníci

Kolegiálnost = všichni budujeme prostředí knihovny / knihoven

Komunikace = NK ČR musí být otevřená a prezentovat své činnosti a plány

Kritičnost = odpovědný přístup k úkolům, které považujeme za důležité

Klementinum = genius loci a místo spjaté s knihovnou od nepaměti

Koncepce = klíčový podíl na přípravách a plnění koncepčních dokumentů

Komplexnost = řešení záležitostí od A do Z...

Kyberprostor = NK ČR chce být nadále lídrem digitalizace

Kreativita = vymýšlení neotřelých řešení a moderních služeb

Místo závěru = poděkování za pozornost ještě počká...

- Je nutné zavést **objektivní postup hodnocení práce NK ČR** a jejího vedení (včetně generálního ředitele) **nezaložený na osobních postojích či míře „proinvestovaných“ prostředků, ale na realizaci cílů vyplývajících ze zákonných norem**, statutu NK ČR, Koncepce rozvoje knihoven 2021-2027 či vnitřní koncepce NK ČR. Oporou Ministerstva kultury ČR v nezávislém hodnocení fungování NK ČR mohou být již ustanovené poradní orgány, tj. Ústřední knihovnická rada a Garanční rada NK ČR.
- Je třeba **zajistit udržitelný model financování instituce** z hlediska investičních a provozních nákladů (rozpor mezi „zakonzervováním“ vstupního rozpočtu a reálných nákladech) a zabezpečení personálního kapitálu (například v oblasti výzkumu a vývoje).

Děkuji za pozornost!

tomas.foltyn@nkp.cz